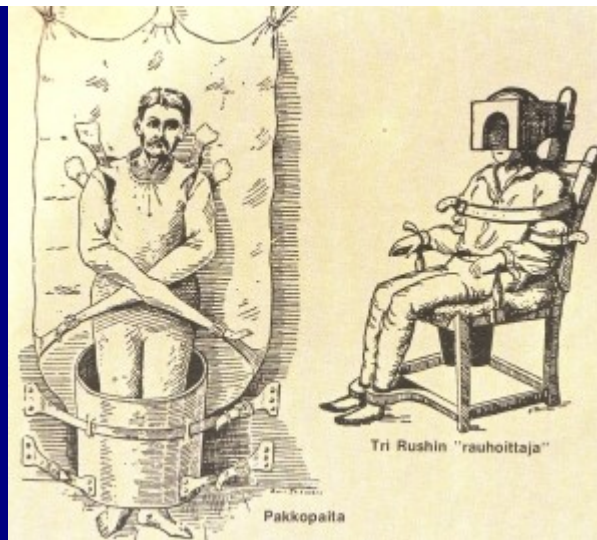

Amerikkalaiseen tapaan- In American Way

Pakkoistuin vuosisadasta toiseen

Olen usein miettinyt sitä, mistä amerikkalaiset keksivätkään ne kaikkein hurjimmat kidutusmenetelmänsä? No, tietenkin kaikki juontuu historiasta, ja nimenomaan *psykiatrian* historiasta. Kaikki keksinnöt ja menetelmät, joilla on voitu vaikuttaa ihmismieleen, on otettu aina myös kiduttajien käyttöön. Ylläolevassa kuvassa muuan irakilainen mies huutaa Allahia avukseen. mutta minkäpä hän olotilalleen voi. Eikä Allah ehkä tule, sillä jumalat eivät puutu yksityiskohtiin. Tuoli näyttää tosi modernilta keksinnöltä, mutta sitä se ei kuitenkaan ole. Eivät amerikkalaiset sentään niin fiksuja ole. He ovat saaneet aikojen kuluessa keksijänsä muualta siirtolaisina, kuten toisen maailmansodan jälkeen saksalaisensa, jotka rakensivat heille mm. Kuuraketin, ja tarkalleen ottaen atomipommikin on eurooppalaista perua. Amerikkalaisilla ei ole varsinaisesti mitään omaa kulttuuria, sillä piiraita (pie) ei ehkä voida laskea kulttuuri-ilmiöiksi, tai semminkinkään ontoiksi koverrettuja kurpitsoita, jotka päässään amerikkalaiset mielellään heiluvat halloweeneissaan – ja sekin tapa lienee eurooppalaista alkuperää.

Aikanaan amerikkalainen tohtori, **Benjamin Rush**, jota, sivunmennen sanottuna, pidetään amerikkalaisen psykiatrian isänä, keksi laitteen, jolla hän koki rauhoitella aikansa hulluja. Hän on amerikkalaisen kivääriterapian isä – siis terapian, jossa hullulta kysytään ensin, että *loppuvakkos jo hulluttelut, häh*, ja jos hullu vaan jatkaa hölmöttelyjään ja lällättelee ja lollottelee, niin otetaan kivääri terapiahuoneen tammikaapista, vedetään liikkuvat taakse niin että losahtaa, ja kysytään uudelleen: *eikös jo ala vimmoinkin lakata nuo hulluttelut!* Juuri tämä samainen kivääriterapeutti **Rush** piti ensimmäisen psykiatrian kurssin Yhdysvalloissa vuonna 1800, ja hankki potilaiden hoitoa varten mm. lämpimät huoneet. Onhan se paljon mukavampaa köytellä hulluja lämpimässä, ja huudattaa heitä siellä, kun kömytä kolkoissa ja kosteissa kammioissa, joissa narutkin hapertuvat ja käsiraudat ruostuvat. **Rushin** huimin keksintö oli kuitenkin eräänlainen pakkotuoli, johon levottomat hullut istutettiin, ja köytettiin tuoliin nahkahihnoilla tiukasti kiinni. **Rush** oli näet vakuutunut, että toimettomuus oli jo sinällään terapiaa, ja siksi halusi paketoita hullut niin, että nämä istuivat kiltisti pakkotuolissa, kunnes paranivat. Kun **Rushin** tuolia vertaa ylemmän kuvan kidutustuoliin, huomaa selviä yhdenmukaisuuksia. Kuvan vasemmalla puolella on sitten kuvattuna pakkopaita, ja onean näköinen mies köytettynä liinoin rauhoittumaan.

Naruvallu ja pommintekijä

Naruvallu ja atomipommimies

Kaikkihan me muistamme **Naruvallun**, ja kuinka tämä amerikkalainen farmari keräsi ahkerasti hyörien tontiltaan kaikki narunpätkät, ja sai lopulta kootuksi lopulta valtavan narupallon. No niin no, narunkeruu kesti useita vuosia, mutta mitäpä ihmiset eivät keräisi? Tällaisesta valtaisasta narupallosta varmasti riittäisi nyöriä ensihätään, ja moneenkin maailmasotaan. Hänen kasvinkumppaninsa samalta kylältä oli kokonaan eri maata, sillä tämä puolestaan värkkäsi kotivajassaan atomipommin. Pommi muistutti etäisesti **Vallun** kokoamaa narukerää, mutta kuten tiedämme, narukerä ei räjähdä käsiin, eikä sillä voi uhkailla ketään, kuten amerikkalaiset tekevät pommeillaan. Eivätkä he pelkästään uhkaile, sillä tällaisia pommeja pudotettiin aikanaan mm. japanilaisiin kaupunkiin, ja suunniteltiin ammuttavaksi Kiinaan Vietnamin sodan aikoihin, ja nyt niitä voidaan pomautella itsepuolustukseksi ja ennaltaehkäisevässä mielessä missä tahansa. Mitä nyt sikaniskan päähän kulloinkin pälkähtää. Olisi pitänyt jo aikanaan hirttää kaikki uuteen maailmaan paenneet hugenotit ja muut lahkolaiset, ja luovuttaa suosiolla koko Amerikka intiaaneille, joille se oikeastaan alunperin kuuluikin. Mutta asiaan. Tämä meidän **Vallu** oli kuitenkin *rauhantekijä* verrattuna tuohon naapurin poikaan, joka pyöritteli pajassaan atomipommia. Naapurin poikaa voisi sanoa melkein pä murhaajaksi, tai vähintäänkin sarjamurhaajaksi. Mutta sellaista se on tämä elämä, ja on oikeastaan hyväkin, että meidän jälkeemme vedenpaisumus.

Pelit ja vehkeet

Mutta jos nyt jatketaan tätä kidutusteemaa, on todettava, että amerikkalaisethan eivät (omien, sangen onttojen sanojensa mukaan) kiduta ketään, ja siksi heidän täytyykin säätää erikseen laki, jossa sanotaan tämä sama asia: ei saa kiusata ulkomaalaisia, ainakaan muiden nähden, tai näiden tietäen! *Vihollistaistelijoita* sensijaan saa räähkätä miten paljon tahansa. Kyllä jenkeillä on aina jokin sopiva termi riittänyt jokaiseen tarpeeseen. Tässä kuvassa näemme kuitenkin erään irakilaisen valokuvattuna varsin hankalassa asennossa, ja huppu päässä, sekä kädessään jonkinlaisia johtoja, joissa mitä todennäköisimmin kulkee ajoittain väkevä sähkövirta. On niillä sikaniskoilla kujeensa.

Mutta kuten aina: eivät amerikkalaiset sentään tätäkään poppaskonstia ole itse keksineet. Ylläolevan kuvan perusteella voit ainakin päätellä, että sähköän edulliset vaikutukset oli keksitty jo aiemmin. Amerikkalaiset ovat vain olleet hanakoita oppimaan kaikki metkut, joilla ihmisiä voidaan *nau'uttaa*, ja panna ne ulisemaan oikein tosissaan. Ruma amerikkalainen antaa hanaa ja **Fangio** kiilaa. Kuvasta voi päätellä, että alunperin sähköshokkihoito oli tarkoitettu etupäässä herrasmiehille, eli hoito on enemminkin ollut näitä herrskapin hasardihommia. Amerikkalaiset ovat vain (taas kerran) käsittäneet asian niin, että nimenomaan terroristit – tai vihollistaistelijat – olisivat sopivia kohteita tämäntapaisille nau'utustoimenpiteille, kun se sana *herrskap* muistuttaa niin kovasti *terroristia* – äännetäänkin melkein samalla tavalla. Amerikkalaiset tarvitsevat runsaasti sentapaisia sanaharjoituksia, kuten *ärrään kierrän orren ympäri*, mutta toisaalta heikäläisten amerikanenglantilaisärrä on aika olematon, ja sitä ei oikeastaan ole olemassakaan, vaikka se kirjoitetaankin. Ehkäpä siksi ne sekoittavat kaikki sanatkin joissa tämä kirjain esiintyy.

Taas kerran, tuhannen taalan kysymys on se, mistä amerikaanot ovat nämä temppunsa oppineet? Esimerkiksi tuon riiputtamisen tai pöntöllä seisottamisen? Eivät varmaankaan omin päin, sillä eivät rasvanahkaiset ja raa'at hugenotit tämäntapaiseen luovuuteen itsellään sentään kykene. No, jo vuonna 1889 harrastettiin Pariisin lähellä olevassa kuuluisassa mielisairaalassa erilaisia riiputustemppuja, ja ehkäpä hugenotit kuulivat joitakin tarinoita näistä tapauksista, tai olivat itse potilaina. Ken tietää? Hullut ripustettiin yleensä eräänlaisiin henkarimaisiin telineisiin riippumaan, ja heitä pyöriteltiin sitten niissä edestakaisin, ja tämä kuulemma vaikutti hulluihin perin rauhoittavasti. Näemme taas kerran, että tapa asetella ihmisiä tällaisiin eriskummallisiin asentoihin juontuu psykiatriasta (mistäpä muustakaan). Sähkövirtaa ei tällaisiin henkareihin sentään voitu antaa, koska tarvittavia laitteita ja generaattoreita ei vielä oltu keksitty, mutta ehkäpä kuvan hulluja pyörittelevät miekkoset läpsivät potilaita kämmenillään aina kun yksi kierros oli täynnä, ja seuraavaa aloiteltiin.